

Nem szaladhatnak el a bérek

A németek jöttek, láttak – és maradnak

Mind a magyar, mind a német statisztikák azt bizonyítják, hogy Németország a magyarok legfontosabb gazdasági partnere, s ez várhatóan így lesz a jövőben is – mondta az MH-nak nyilatkozva Jürgen Illing, a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara vezetője. A német gazdaság számára a legnagyobb gondot az állandó áremelkedések jelentik, a személyi jövedelemadó Magyarországon az egyik legmagasabb az egész kontinensen, s igen magas a cégeket terhelő társadalombiztosítási költsége is. Emellett a forint erősödése a márkával szemben mind költségesebbé teszi a német vállalatok számára a magyarországi termelést – fejtette ki a kamara igazgatója.

• Milyen szerepet játszanak a német vállalatok a magyar gazdaság életében?
Ez a szerep Magyarország számára meghatározó jelentőségű. Egyrészt a németek a legnagyobb külföldi befektetők Magyarországon mintegy 10 milliárd márkával. Ebből 8 milliárdot a mi kamaránk tagjai hozták be. Az amerikaiak ugyan ennél magasabb számokat emlegetnek, mert másfélt száznak. Ők ugyanis amerikaiak tekintik az amerikai székhelyű globális cégeket is. A német beruházásoknak köszönhetően jóval több mint száz ezer munkahely jött létre vagy vált biztossá Magyarországon, és a német gazdaság jelentősen hozzájárult a magyar gazdaság korszerűsítéséhez. Számos cég települt a vámszabad területekre (mint például az Audi Győrbe), s ezek ma már a kétoldali kereskedelemnek több mint egyharmadát adják. Bár a privatizált vállalatokba befektetett külföldi tőkének 34,5 százaléka érkezett Németországból, vagyis e téren is az első helyen állnak a németek, a fentebbiek éppen nem azt bizonyítják, amit egyesek állítanak, hogy itt a nemzeti vagyon kiárusítása folya. Éppen ellenkezőleg. Az, hogy a megtermelt értékek egyre nagyobb része származik Magyarországról, mutatja az ipari felvirágzást. Ez pedig nemcsak az itteni foglalkoztatás és adóbevételek szempontjából pozitív, mivel a munkamegosztás németországi munkahelyeket is biztosít, növeli a német gazdaság versenyképességét.

• Hogyan alakult a kétoldali kereskedelmi forgalom?
A magyar statisztikai adatok szerint 1994–1995-ben 14, 1995–1996-ban 4,7 százalékos volt a kereskedelmi forgalom növekedése, ezeknél a statisztikáknál azonban nem vették figyelembe a vámszabad területeket. Márpedig éppen ezeknél volt a legjelentősebb a növekedés. Így 1997 végére a forgalom értéke az új statisztikai számítások alapján már meghaladta a 12,7 milliárd dollárt, ami az előző évhez képest 26 százalékos növekedést jelent. Különlegessége ennek a szinte hihetetlen fejlődésnek, hogy a normális vámfeltételek között működő magyar és német vállalatok közti forgalom csupán 2,3 százalékkal nőtt. A vámszabad területek exportja viszont 80, importja 70 százalékkal emelkedett. Meg kell jegyezni, hogy Németország is egyre jelentősebb partnernek tekintik Magyarországot, hiszen a magyarokkal folytatott árucseré-forgalom elérte, sőt meg is haladta egyes európai uniós tagállamokét, például a Görögországgal, Írországgal, Portugáliával vagy Finnországgal folytatott kereskedelem szintjét.

• Az ön által eddig elmondottak alapján valóságos diadalmenetnek tűnik a két ország gazdasági kapcsolatainak alakulása. Ez azt jelenti, hogy egyáltalán nincsenek, vagy legalábbis nincsenek komoly problémák?
Nem. Ezek az adatok csupán azt mutatják, a problémák nem olyan jelentősek, hogy képesek lettek volna meggátolni a földrajzi közelség és a közös európai múlt pozitív hatásainak érvényesülését. Ami a problémákat illeti, nekünk a legnagyobb gondot az állandó

FOTÓ: HOLLERÁDIT

áremelkedések, illetve ezeknek a fizetésekre gyakorolt hatása jelenti. A termelési költségek a növekvő energia- és szállítási árak mellett a túlságosan magas járulékos bérköltségek miatt is nőnek. Hátrányos, hogy a személyi jövedelemadó Magyarországon az egyik legmagasabb az egész kontinensen, s igen magas a cégeket terhelő társadalombiztosítási költsége is. A fizetés és áremelkedések mellett az, hogy a forint egyre erősödik a márkával szemben, mind költségesebbé teszi a német vállalatok számára a magyarországi termelést. Ha egyáltalán lehet sorrendet felállítani a problémák között, talán a második helyre tenném, hogy az eddiginél sokkal kiszámíthatóbb, stabilabb adó- és általában gazdaságpolitikai szeretőnek a német vállalkozók. Sok gondot okoz az is, hogy a köz-hivatalok nem eléggé szolgálatorientáltak, s ez különösen fájón nyilvánul meg a vámkezeléseknél. Ennek ellenére sem tenném ezt a gondok között az első helyre, bár kétségtelenül nagyobb problémát jelent ez nekünk, mint másoknak, hiszen senki sem folytat akkora árucseré-forgalmat Magyarországgal, mint mi.

• Milyenek a tapasztalataik a magyar munkaadóval?
A magyarországi német vállalatok termelékenysége az otthoniak 72 százalékát érte el. Úgy hiszem, hogy a fejlődés ezen a téren is csak idő is türelem kérdése. A német cégek azonban hosszú távra terveznek. Nemcsak pénzt és korszerű technológiát, de munkakutatót is hoznak magukkal, s gondólnak arra is, hogy csupán néhány év, és együtt leszünk az Európai Unióban. Ez alatt a pár év alatt a termelékenység lemaradást is behozhatják a magyarok. A termelékenység azonban csak

az egyik tényezője a gazdaság hatékonyságának, a termékek eladhatóságának és árának. Ezért övni szeretnénk önmagunkat, hogy ne kövessék el azt a hibát, amit mi az újraegyesítés után Kelet-Németországban elkövettünk – ne hagyják elszaladni a béreket. Egyelőre e téren itt nincs különösebb probléma, de továbbra is nagyon kell vigyázzanak.

• Mi a helyzet a németországi magyar munkavállalással?
Az erre vonatkozó döntésekben nem vagyunk illetékesek. Ennek ellenére mint érdek-képviseleti szervezet kiállunk magyar tagjaink mellett, akik érdekeltek voltak németországi munkavállalásban. Kamaránk ugyanis nem német, hanem német-magyar kamara, vagyis nemcsak itt képviseli a német, hanem Németországban is a magyar tagok érdekeit.

• A világsajtó egyre ijeszítőbb jóslatokat közöl a világgazdaság várható alakulásáról. Mi a véleménye erről, illetve a különböző válságok nálunk várható hatásáról?
A délkelet-ázsiai válság valóban súlyos, azonban ez csupán a protekcionizmus és nem a nemzetgazdaságok végét jelenti. A részvény- és devizapiacokon történt árfolyamzuhanás következtében várhatóan elegendő új tőke áramlik majd a válság sújtotta ázsiai országokba. Ez azonban nem hiszem, hogy súlyosan befolyásolná az európai külkereskedelmét. Németország teljes exportjának már tíz százaléka irányult az elmúlt évben Közép- és Kelet-Európába, vagyis több mint Ázsiába. Mind a magyar, mind a német helyzet alakulása feljogosít arra, hogy bizhassunk benne, 1998 is jó év lesz.

• Barabás T. János

Vendégkommentár

Kedvezmény közvagyonból

Az egykori állami vállalatokból átalakult társaságok munkavállalóinak az állami vagyon terhére történő kedvezményes tulajdonszerzését a rendszerváltás mindkét kormánya támogatta. A kedvezmény mértékének korlátait és folyósításának módját a privatizációs törvény szabályozza. Főként csak a mindenkor minimálbér éves összegének másfélszeresénél kisebb kedvezmény adható. A kedvezmény mértékét behatárolja továbbá, hogy az nem lehet nagyobb az állami tulajdon piaci vételárának ötven százalékánál, és a kedvezményesen értékesíthető részvényesomagnévértékének 15 százalékát. Ezeket a korlátokat belül az állami nevében eljáró vagyonkezelő mérlegelésére bízta a törvény a kedvezmény konkrét mértékének meghatározását.

Az ÁPV Rt. és jogelődjei gyakorlatát a maximálisan adható kedvezmény automatikus biztosítása jellemezte. Tekintettel az állam által finanszírozott ágazatok működésének elteltségére, a lehető legnagyobb kedvezmény megadása – túl azon, hogy sértheti a társadalom igazságérzetét – indokolhatatlannal nagyvonalú és pazarló.

A probléma súlyának érzékelésére vevük szemügyre a nemrég zárult Mol-kibocsátás keretében lebonyolított kedvezményes akciót. Az állam közel egymilliárd forint névértékű részvényesomagnak ajánlott fel az olajtársaság munkavállalóinak a 6100 forintos kibocsátási ár felén. Allokáció után egy dolgozó 351 000 forint maximálisan adható kedvezmény igénybevételével 115 darab részvényhez jutott, ami azt jelenti, hogy az állam két és fél milliárd forintnyi bevételtől mondott le. A Mol munkavállalóinak egy másik köre három évvel ezelőtől ugyancsak jelentős árengedményben részesült. Akkor egy több mint ötmilliárd forint névértékű részvényesomagnak vehettek meg az államtól az 1995. évi kibocsátási ár ötven százalékán, 700 forintért, ami három és fél milliárd forint kedvezmény igénybevételét jelentette.

A Mol-alkalmazottak számára az elmúlt három év alatt kibocsátott, összesen 6 milliárd forint kedvezmény költségesen annak fényében tűnik magasnak, hogy a munkavállalók – ugyancsak törvényesen – még kamatmentes részletfizetési kedvezményben is részesültek. Arról meg nem is beszélve, hogy a kibocsátási ár felén szerzett részvényeiket a tőzsdén annak többszöröséért értékesíthetik.

A munkavállalói kedvezményes részvényvisztlás jelenlegi formáján nem a törvény által megvalósítani hivatott célt, az alkalmazottak tulajdonosá válását segíti elő, hanem kifejezetten nyereszkesedésre és spekulációra ösztönöz – amiben persze nincs semmi kivétel, feltéve ha az nem a kör rovására megy végbe – vagy az érintett társaság számára kínálja fel a dolgozók premizálásának adózási szempontból igen kedvező lehetőséget. A legutóbbi kibocsátási tevékenységtől kiderült, hogy a kedvezményesen lejegyzett részvények 25 százalékát a Mol Rt. a kibocsátási árón vélti ajánlatot tette. A kedvezményezett munkavállalók gyakorlatilag készpénz fizetés nélkül jutnak – prémium gyanánt – olyan jövedelemhez, amelyet csupán 20 százalékos árfolyamnyereség adó sújt. A társaság amint is jól jár, hogy az ugyancsak adóköteles opciós és bónuszrészvény programjainak megvalósításához szükséges saját részvény-álapot a tőzsdéi ár alatt tudja beszerezni.

A legnagyobb kedvezmény feltétlen és automatikus biztosítása mellett vitára ad alkalmat magának a kedvezménynek a kiszámítása is. Szabó Iván a parlament zürögésén interpellált amint, hogy a konszolidált bankok alkalmazottjai a névérték és nem a piaci, a névértéket többszörösen meghaladó árfolyam ötven százalékán szerették meg a részükre felajánlott részvényesomagnak. Csiba Judit válaszában az derült ki, hogy az érintett bankok alkalmazottjai valójában a dolgozói részvénykibocsátásra és nem a kedvezményes munkavállalói részvényeszerzésre vonatkozó feltételek szerint vehettek igénybe kedvezményeket. Dolgozói részvénykibocsátás alatt a társasági törvény a tőketartalék terhére kifejezetten a dolgozók részvényhez juttatása céljából végrehajtott tőkeemelést érti. A privatizációs törvény ugyan valóban szabályozza a névérték függvényében a dolgozói részvény kibocsátás társaság által adható kedvezményt, de ez nem vonatkozhat az állami részesedés terhére lebonyolított kedvezményes munkavállalói részvényeszerzésre. A miniszter asszony érvelése, hogy a konszolidált bankok privatizációja az állami tulajdonrész

szek eladása mellett tőkeemeléssel is járt és a befektetők a tőkeemeléssel lejegyzett részvények ellenértékét névértékben fizették meg, vitatható. A banki tőkeemelések során a vevők nem az állam tulajdonában álló, hanem a bankok által kibocsátott részvényeket jegyezték le, ezért jegynyei árfolyamuk nem befolyásolhatja a kibocsátás az állami részesedés terhére adható munkavállalói kedvezmény mértékét. Dolgozói részvényekről a konszolidált bankok sem a privatizációt lezáró tőkeemelések során, sem azt megelőzően nem bocsátottak ki.

A vitatható kedvezmény nagyságának érzékelésére nézzük meg a K&H Bankban történeteket. A munkavállalóknak valamivel több mint 500 millió forint névértékű részvényesomagnak kínáltak fel a dolgozói részvénykibocsátásra meghatározott kedvezményrel, a névérték felét, azaz kétszázötvenmillió forintért. Valójában a kedvezményes vétel nem lehetett volna kisebb a piaci ár ötven százalékánál, vagyis háromszázszázalékos, mivel a tőzsdéigazgatói konzorcium határozatának megfelelően az árfolyamot szerzte meg a pályázaton meghirdetett állami részvényesomagnak. Az állam már ebben az esetben is lemondott másfél milliárd forintról, hiszen a munkavállalóknak felkínált részvényesomagnak piaci értéke hárommilliárd forint, a nyertes ennyit fizetett volna érte. (Ami már önmagában magyarázatra szorul, hiszen egyáltalán nem evidens az, hogy a közpénzekből konszolidált bankok alkalmazottjai miért is kapnak egyáltalán kedvezményt.) Az állam azonban további egy és egyharmad milliárd forintot is lemondott azáltal,

hogy tévesen a dolgozói részvénykibocsátásra vonatkozó kondíciókat alkalmazta.

A névérték ötven százalékán megszerzett munkavállalói – de tévesen dolgozóinak tekintett – részvényekkel a K&H Brókerház azonnal megvásárolta nem egészen 300 százalékon. A sajtóból tudható, hogy az 1,1 milliárd forintot meghaladó árfolyamnyereség 80 százalékát a bank menedzsmentje tette zsebre. Ha a kedvezményes munkavállalói részvényeszerzésnek az éves minimálbér függvényében meghatározott korlátokat érvényesítik, akkor ezt nem lehetett volna meg. Dolgozói részvénykibocsátásnál az egy főnek adható kedvezményt a törvény valóban nem limitálja, annak mértéke csupán az egyes dolgozók által lejegyzett részvények névértékétől függ. A kedvezményes munkavállalói tulajdonszerzés helyett a dolgozói részvénykibocsátás szabályainak a téves alkalmazása teszi érthetővé azt, hogy a konszolidált bankok tagsági jogait a tulajdonos Pénzügyminisztérium utasítására gyakorló, a kedvezményes munkavállalói részvényeknek az éves minimálbérhez kötött szótörszámára egyébként odajegyző ÁPV Rt. miért minősítette banki befektetés a kedvezmények ennyire egyenlőtlen megosztását.

A közérdekményekben milliárdokban mérhető tévedéseket nem kizáró az a maximális kedvezmény mértékét nélküli biztosításra készített törvénytervezés pontosítása az új parlament előrendő kötelessége. Bár a privatizáció a vége felé jár, még szép számmal akadnak olyan munkavállalók, akik az állam terhére adandó kedvezmények igénybevételére jogosultak. Itt van mindjárt a konszolidálás alatt álló Postabank. Az államotól fennáll annak a lehetősége, hogy a többi banknál követelt gyakorlatra hivatkozva az alkalmazottak követelni fogják a kedvezményes tulajdonszerzésre vonatkozó törvényes jogaik gyakorlásának biztosítását. Esetükben ráadásul a 140 százalékos végrehajlás, közpénzekből finanszírozott tőkeemelés még a dolgozói részvénykibocsátás törvényes alapját is megteremti, hiszen a névérték felett, tőketartalék formájában a bank rendelkezésére bocsátott készpénz erre a célra is felhasználható. A Postabanknál jóval nagyobb azon munkavállalóknak a száma, akiknek a munkaadója az állam kizárólagos tulajdonában áll Magyar Fejlesztési Bank érdekterhére tartozik. Mint a bank vezérigazgatójának egy interjújából kiderült, határozott a szándék a kedvezményes tulajdonszerzés lehetőségének a biztosítására. Vits egyelőre csak azon van, hogy a bank a kedvezményt a hatályos privatizációs törvény vagy saját belátása szerint adja meg. Még ha közvetlen állami tulajdonról lévén szó, az utóbbi semmiképpen sem lenne szerencsés. De az előbbi sem, törvényesség nélkül.

PAPP JÓZSEF
közgazdász

A Nagykőrösi Konzervgyár Rt.
(2750 Nagykőrös, József Attila utca 1.)
igazgatósága értesíti részvényeseit, hogy az 1998. évi rendes közgyűlést 1998. május 29-én 11 órára összehívja

A közgyűlés helye:
Nagykőrösi Konzervgyár Rt., 2750 Nagykőrös, József Attila utca 1.

Napirendi pontok:

1. A részvénytársaság 1997. évi mérlegbeszámolója.
2. A felügyelőbizottság jelentése a részvénytársaság 1997. évi gazdálkodási tevékenységéről.
3. A könyvvizsgálói jelentés ismertetése.
4. Döntés a részvénytársaság 1997. évi eredményének felosztásáról.
5. A részvénytársaság igazgatósága, felügyelőbizottsága tagjai tiszteletdíjának megállapítása 1998. június 1. napjától.
6. A könyvvizsgáló közreműködői díjának megállapítása az 1998. évre.
7. A részvénytársaság alapító okiratának – az alapító okirat közgyűlése által már meghozott eddigi módosításaival történő – egységes szerkezetbe foglalás elfogadása.
8. A részvénytársaság 1998. évi termelési, értékesítési tervének elfogadása.

A közgyűlésen a részvényesek írásban, szabályosan meghatalmazott képviselői gyakorolhatják – a kiadásra kerülő szavazójegyek felmutatásával – szavazati jogukat. A közgyűlés a meghirdetett napirendi pontokban határozatait egyszerű szótöbbséggel hozza, kivéve a 7. pont szerinti alapító okiratot egységes szerkezetbe foglaló határozatot, amely a leadott szavazatok 3/4-es szótöbbségével hozható meg.

A közgyűlés bármely okból határozatképtelensége esetén a megismételt közgyűlésre – az eredeti helyszínen, változatlan napirenddel – 1998. május 29. napján 13 órakor kerül sor, amely a megjelenetek számára tekintet nélkül határozatképes.

Igazgatóság

Biztosítótársaság gépjármű-biztosítási területre, termékfejlesztési munkakörbe felsőfokú végzettségű munkatársat keres.

Pályázati feltételek:

- szakirányú (műszaki, közgazdasági) felsőfokú végzettség,
- tárgykörökben angolnyelv-tudás,
- felhasználói szintű számítógép-kezelési ismeretek (Word, Excel, Windows '95),
- a biztosítási, gépjármű-biztosítási szakmai gyakorlat előny, de nem feltétlen.

A pályázatot magyar nyelvű önéletrajzzal, az iskolai végzettséget igazoló okiratok másolatával, valamint fizetési igény megjelölésével az alábbi címre kérjük:

Cím: 1051 Budapest, Október 6. utca 20.
Postacím: 1387 Budapest, Pf. 1049

Jellege: „gépjármű-biztosítás”.

Érettáigazolt főnök

ORTOPÉDIAI MŰSZERÉSZ

tanulmányi, valamint

érettáigazolt főnök és tanácsos

ORTOPÉDIAI KÖTSZERÉSZ-FÜZŐKÉSZÍTŐ

tanulmányi felvezető.

Tanulmányi idő: 2 év.
Ösztöndíjra érvényesít van.

Jelentkezési helyek:

1998. május 22-ig 8-12 óra között:

GYSGY REHAB Rt., szakcsoport
1194 Bp. VII., Dózsa György út 144.
Telefon: 270-2704/117-es melék

Budapest vonzaskörzetében,

TINNYÉN,

belterületi, panorámás építési telkek még korlátozott számban

ELADÓK

Átlagos teleknagyság: 310 négyzetgölg, már 2 000 000 Ft-tól.

INVEST-OR Rt.,
Budapest, Margit körút 105.
Telefon: 316-2569, 316-2570

KELET-NÓGRÁD COM
a HCC csoport tagja

MEGHÍVÓ

A KNC Kelet-Nógrád COM Távközlési Koncessziós Részvénytársaság (1162 Sággyárfal, Dózsa György út 15.) igazgatósága értesíti fellelt részvényesét, hogy a társaság alapszabályának megfelelően a társaság rendes évi közgyűlést 1998. május 27-én (szombat) 14 órára összehívta

A közgyűlés helye: a HCC-csoport irodájában, 1000 Sággyárfal, Rákóczi út 11.

Javasolt napirendi pontok:

1. Igazgatósági és felügyelőbizottsági tagok viseltetéséről, új tagok megválasztásáról.
2. Az igazgatóság előző évi tevékenységéről, beszámolója, beszámolója mérlegéről és javaslatairól.
3. Az igazgatósági beszámolóval és az éves mérlegeléről szóló könyvvizsgálói jelentés jóváhagyása.
4. Az igazgatósági beszámolóval és az éves mérlegeléről szóló felügyelőbizottsági jelentés jóváhagyása.
5. Döntés az éves mérleg, számviteli és számviteli megállapításról.
6. A jelenlegi alapító okirat hatályon kívül helyezésére, új alapító okirat elfogadására.
7. Az igazgatósági, a felügyelőbizottság tagjainak, valamint a könyvvizsgálóknak járó tiszteletdíj megállapítása.
8. Könyvvizsgáló választása az 1998-as évről évre.
9. Az igazgatóság és a felügyelőbizottság tagjainak jóváhagyása.
10. Egyebek.

A tárgyalás napirendi pontok fontosságára való tekintettel részvényesének megjelölésére az igazgatóság felhívást küld.

Kérjük türelmes részvényesnek, hogy képviselői igazgatóságot a közgyűlés előtt, 17 és 14 óra között a fent megjelölt helyen a társaság ügyvezetőjének szíveskedjék jelenkezni, és a szavazójegyeket átvenni.

A napirend tárgyát az igazgatóság minden részvényesének megjelöli.

Sággyárfal, 1998. április 23.

Az igazgatóság

